

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ
З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ МОЗ УКРАЇНИ»
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

МАТЕРІАЛИ
XVI Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю

ІННОВАЦІЇ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ
ТА ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ ОСВІТІ УКРАЇНИ
(з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України
за допомогою відеоконференц-зв'язку)

16–17 травня 2019 року
м. Тернопіль

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2019

УДК 378.001.895:61(063)(477)

I-66

Відповідальний за випуск: проф. А. Г. Шульгай.

Інновації у вищій медичній та фармацевтичній освіті України (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку) : матеріали XVI Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Тернопіль, 16–17 трав. 2019 р.) / Терноп. нац. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського. – Тернопіль : ТНМУ, 2019. – 332 с.

ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ОПИТУВАННЯ СТУДЕНТІВ З МЕТОЮ МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ НАДАННЯ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ В ЗДМУ

Моргунцова С.А., Скрипникова Я.С., Іванько О.Г.

Запорізький державний медичний університет

Вступ. Однією з головних питань освіти завжди є її якість. Якість освіти – це комплекс характеристик освітнього процесу, що визначають послідовне та практично ефективне формування компетентності та професійної свідомості її здобувачів [1].

Основна частина. Для запровадження моніторингу якості освіти дуже важливо не тільки проведення різноманітних форм оцінювання успішності студентів, але й налагодження зворотного зв'язку між тими що навчають і тими що навчаються з можливістю швидкого реагування на виникаючі виклики. З цією метою група моніторингу якості освіти ЗДМУ розробила принципи анонімного on-line анкетування студентів та співробітників університету. Систему анкетування було створено на засадах сервісу GoogleForm. Пряме посилання на анкету здійснюється за допомогою електронної розсилки респондентам, розміщенням її на сайті університету та розповсюдженням через соціальні мережі. Анкетні відповіді далі аналізуються за допомогою Googledisk, де вони відображаються у двох варіантах: у таблицях у форматі Excel та графічно на діаграмах за кожним питанням. Заповнюючи анкету, респонденти обізнані у повній анонімності. Нами проведені декілька електронних опитувань студентів, стосовно якості освіти в ЗДМУ взагалі і на окремих кафедрах (270 респондентів), а також вивчалися думки студентів старших курсів (400 респондентів) стосовно організації і складання іспиту КРОК-1 в умовах суттєвої зміни умов цього іспиту в 2019 році. При аналізі опитування стосовно якості освіти в ЗДМУ приблизно 2/3 студентів (62 -88%) дали позитивні відповіді на всі запитання стосовно відповідності якості освіти очікуванням студентів, задовільності психологічних умов навчання, поваги викладачів до студентів, об'єктивності оцінювання студентів, зрозумілості критеріїв оцінювання, рівня вимогливості та професійної компетентності викладачів, організації та технічного оснащення навчання. Лише невелика кількість студентів (від 1,5 до 8 %) характеризували якісь навчання негативними оцінками.

За сучасними поглядами найважливішою ознакою якості навчання в медичному університеті є успішне складання іспитів «КРОК 1_2_3» [2]. Групою моніторингу було проведено електронне опитування 400 студентів 4 і 5 курсів щодо результатів іспиту «КРОК-1», який вони щойно здали. Студентам були запропоновані питання про відповідність результатів іспиту рівню їх знань, дотримання академічної доброчесності під час складання іспиту, вивчалися їхні думки про необхідні умови успішного складання іспиту та таке інше. Аналіз відповідей засвідчив достатньо високий рівень відповідальності студентів та викладачів щодо підготовки до тестового іспиту. За результатами анкетування було доведено, що студенти під час підготовки до іспиту надають перевагу вивчанням баз тестів та навчальним on-line ресурсам кафедр, тобто саме формам самостійної роботи. Водночас оглядові передекзаменаційні лекції за оцінками студентів потребують удосконалення як за формою, так і за актуальністю змісту.

Висновки. Електронні системи анонімного опитування студентів за нашим дослідом показали себе як ефективні інструменти соціологічних досліджень, завдяки яким можна швидко отримати необхідну оперативну інформацію, обробити її і використати для корекції виникаючих проблем. Процес анкетування добре сприймається студентами взагалі схильних до користування електронними ресурсами. Досвід проведення електронного опитування студентів з метою моніторингу якості надання освітніх послуг, впроваджений в ЗДМУ, може бути поширений в інших навчальних закладах України.

Література

1. Концепція якості освіти.- <http://osvita.ua/school/method/1342/>

2. Совсун І., Тишук Т.-За «Крок» до реформи. Що не так з іспитами для студентів – медиків. – <https://voxukraine.org/longreads/kroks/index.html?fbclid=IwAR26iwgNakrK5j84L8kpgd-GzLJ1XmQ4qTbRiVIV8EWO9SaIjBwQVDTsKaM>

УДК: 378:61]:378(4)

МОДЕРНІЗАЦІЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ФОРМУВАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

Нагорна Н.О., Васюк С.О., Коржова А.С., Медведєва К.П.

Запорізький державний медичний університет

Вступ. Ідея реформування медичної вищої освіти полягає в адаптації національної системи вищої освіти до європейських стандартів та забезпечення якості підготовки фахівців на рівні міжнародних вимог. Метою реформування вищої освіти є створення уніфікованих критеріїв, методологій та систем контролю, а також взаємовизнання дипломів про вищу освіту, сприяння мобільності студентів.

Метою впровадження інноваційних технологій є конкурентоспроможність українських освітянських кваліфікацій на європейському ринку праці, визнання загально-

прийнятої системи освітньо-кваліфікаційних ступенів, впровадження стандартизованого додатка до диплома [3].

Основна частина. Напрями розвитку вищої освіти в Україні, з одного боку, стратегічні, з іншого – вони дадуть імпульс для поліпшення стану освіти і науки вже в недалекому майбутньому. Перший напрям – це розширення доступу до вищої освіти, другий – якість освіти й ефективність використання фахівців з вищою освітою і третій – це участь у загальноєвропейських інтеграційних процесах [4].

Процес інтеграції вітчизняної освіти у європейський та світовий освітній простір потребує якісних змін, адже сучасне суспільство, яке пристосовується до проблем глобалізації, потребує чіткої відповіді на багато запитань і повною мірою розраховує на інноваційні наукові розробки, які формуються в процесі запровадження у навчально-виховний процес вищої школи науково-технічних досягнень, новітніх технологій навчання, що ґрунтуються на нових методологічних засадах інтеграційного характеру.

Інтеграція в європейський освітній простір потребує вироблення і впровадження нових підходів, серед яких:

- творче використання досвіду сусідніх з Україною держав членів ЄС;
- спільна підготовка фахівців у європейських закладах вищої освіти та обмін випускниками;
- вирішення проблем юридичного визнання дипломів українських вишів у країнах ЄС;
- створення умов для закріплення фахівців, що закінчують навчання;
- недопущення «відтоку мізків» з нашої держави;
- підготовка фахівців, спроможних захистити інтереси України у жорстких умовах світової конкуренції [1].

Реформування та вдосконалення системи освіти і навчання та діяльність у напрямі наближення до стандартів і практики ЄС передбачає такі основні дії:

- зближення та адаптацію стандартів вищої освіти;
- залучення представників зацікавлених соціальних партнерів до участі у реформі системи вищої освіти;
- проходження вишами міжнародної акредитації;
- вивчення можливостей розвитку людського капіталу в Україні;
- розширення можливостей молодіжного обміну та навчання молодих науковців [2, с. 29].

Існує необхідність формування національної концепції якості вищої освіти, що сумісна з європейськими критеріями якості вищої освіти (ЄКЯВО) і водночас ура-

ховує традиції, особливості та можливості вітчизняної вищої школи; створення системи гарантування якості вищої освіти в Україні на основі національної концепції якості вищої школи.

Вища освіта має відігравати провідну роль, аби успішно протистояти сучасним викликам і сприяти соціальному розвитку. А відтак важливо, щоб вища школа мала необхідні ресурси й інституційний потенціал для виконання своїх завдань, зокрема таких, як підготовка студентів до професійної кар'єри та активного і відповідального життя в демократичному суспільстві, особистісний розвиток, створення і підтримання бази новітніх знань, заохочення до наукових досліджень та інновацій [5].

Висновок. Тому вкрай необхідне вдосконалення вищої школи з метою підвищення ефективності її діяльності, гарантування якості вищої освіти.

Література

1. Бердичевская М. Школа ответственности: Грядущая реформа образования не обещает прорыва? / М. Бердичевская // Аргументы и факты в Украине. – 2010. – №52. – С.7.
2. Журавський В.С., Згуровський М.З. Болонський процес: головні принципи входження в Європейський простір вищої освіти // «Освіта». – 2010. – № 34. – с. 25-29.
3. Комюніке Конференції міністрів європейських країн, відповідальних за сферу вищої освіти (Лондон, 16–19 травня 2007 року). – К., 2008. – Кн. 4 : Основні засади розвитку вищої освіти України. – С. 24–30.
4. Красняков Є. Освітня політика як інструмент впливу держави на систему освіти / Є. Красняков// Шлях освіти. – 2008. – С.11-13.
5. The Bologna Process 2020 – The European Higher Education Area in the new decade, Communiqué of the Conference of European Ministers Responsible for Higher Education. Leuven and Louvain-la-Neuve, 28-29 April 2009. – Режим доступу: <http://www.bologna2009benelux.org>.

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ВІРТУАЛЬНОЇ ПЛР-ЛАБОРАТОРІЇ ПРИ ВИВЧЕННІ БІОХІМІЇ У МЕДИЧНИХ ВНЗ

Наконечна О.А., Стеценко С.О., Ткаченко А.С., Ткаченко В.Л.

Харківський національний медичний університет

Вступ. Відомо, що проведення лабораторних робіт при вивченні біологічної хімії в медичних вищих навчальних закладах має велике значення для набуття практичних навичок та підвищення мотиваційної складової студентів [1].

Основна частина. Сучасні технологічні методи дозволяють запровадити віртуальні біохімічні лабораторії, що являють собою програмно-апаратний комплекс, який дозволяє студентам засвоювати навички роботи в лабораторії при роботі на персональному комп'ютері за рахунок роботи у програмі без використання коштовного обладнання. У наших попередніх роботах ми продемонстрували зацікавленість вітчизняних студентів в імplementації сучасних симуляційних форм навчання, зокрема використання віртуальної ІФА-лабораторії, у навчальний процес на кафедрі біохімії ХНМУ [2, 3]. Однак спектр біохімічних методів, які можуть бути засвоєні студентами за допомогою віртуальної лабораторії, не обмежується ІФА та

постійно розширюється. Наприклад, базовою методикою, яку активно використовують у своїх програмах розробники віртуальних лабораторій, є полімеразна ланцюгова реакція (ПЛР). Зокрема на ринку представлені симулятори фірми «Labster» та онлайн додаток «PCR Simulator». Симулятори дозволяють віртуально відтворити усі стадії ПЛР: виділення ДНК зі зразка крові, додавання реагентів для реакції ампліфікації, електрофорез отриманих ДНК-фрагментів, тощо. Програми демонструють 3D анімації реакції ампліфікації на молекулярному рівні, що має суттєве інформаційне навантаження для студентів. Цікаво відмітити, що анімації можливо переглядати декілька разів. Також комп'ютерні програми мають розділи з теоретичним висвітленням протоколів ПЛР, що також має інформативну цінність для студентів-медиків.

Серед переваг даних віртуальних ПЛР-лабораторій можна виділити: освоєння ПЛР методу за достатньо коротких час навчальної сесії [4], можливість використання

<i>Мінцер О. П., Суханова О. О., Вернер О. М.</i> ЛОГІКА ВІДОБРАЖЕННЯ СИСТЕМИ ДОВІРЕНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ АКТИВНОСТІ У ПОРТФОЛІО ЛІКАРЯ.....	113
<i>Мишина М. М., Кочнева О. В.</i> ВИКОРИСТАННЯ ПІДГОТОВЧОЇ БАЗИ З МІКРОБІОЛОГІЇ ТА ІМУНОЛОГІЇ НА ОСНОВІ ПЛАТФОРМИ USMLE ДЛЯ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ВИШІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ОСВІТИ	114
<i>Моргунова С.А., Скрипникова Я.С., Іванько О.Г.</i> ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ОПИТУВАННЯ СТУДЕНТІВ З МЕТОЮ МОНИТОРИНГУ ЯКОСТІ НАДАННЯ ОСВІТНИХ ПОСЛУГ В ЗДМУ.....	115
<i>Нагорна Н.О., Васюк С.О., Коржова А.С., Медведєва К.П.</i> МОДЕРНІЗАЦІЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ФОРМУВАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ.....	115
<i>Наконечна О.А., Стеценко С.О., Ткаченко А.С., Ткаченко В.Л.</i> ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ВІРТУАЛЬНОЇ ПЛР-ЛАБОРАТОРІЇ ПРИ ВИВЧЕННІ БІОХІМІЇ У МЕДИЧНИХ ВНЗ	116
<i>Никоненко А.О., Губка В.О., Головка М.Г., Грушка В.А, Гайдаржі Є.І., Матерухін А.М., Перцов І.В., Матвеев С.О., Охріменко Г.І., Вільданов С.Р., Подлужний О.О., Вільховой С.О.</i> ОРГАНІЗАЦІЯ ОН-ЛАЙН КУРСІВ КРОК-2 ПО ХІРУРГІЇ.....	117
<i>Никоненко А.О., Губка В.О., Гайдаржі Є.І., Головка М.Г., Грушка В.А, Перцов І.В., Подлужний О.О., Матерухін А.М., Вільданов С.Р., Матвеев С.О., Охріменко Г.І., Вільховой С.О.</i> ОПТИМІЗАЦІЯ ПІДГОТОВКИ З ХІРУРГІЇ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ, ЯКІ НАВЧАЮТЬСЯ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ	118
<i>Ніженковська І.В., Головченко О.І., Бут І.О.</i> ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ПРИ ВИВЧЕННІ ОРГАНІЧНОЇ ХІМІЇ ЗА ДОПОМОГОЮ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ – ЗАСОБАМИ БЛОГ- ТЕХНОЛОГІЙ.....	119
<i>Ніколаєва А.О., Федоров В.О., Кривошапка О.В., Мозгова Ю.А.</i> СУЧАСНІ НАПРЯМКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКОВАНИХ ФАХІВЦІВ.....	120
<i>Нікуліна А.О., Кривуша О.Л.</i> ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ГУМАНІЗАЦІЇ ТА ГУМАНІТАРИЗАЦІЇ ПРИ ВИКЛАДАННІ ПЕДІАТРІЇ СТУДЕНТАМ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ	121
<i>Олещук О.М., Пида В.П., Іванків Я.І., Посохова К.А., Мосейчук І.П., Вольська А.С., Курило Х.І.</i> ВИКОРИСТАННЯМ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ФАРМАКОЛОГІЇ СТУДЕНТАМИ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ	121
<i>Перцева Т.О., Височина І.Л., Чухрієнко Н.Д., Гайдук О.І., Башкірова Н.С.</i> РЕАЛІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ ЯК ЦЕНТРАЛЬНА СКЛАДОВА ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КАФЕДРИ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ ФПО ДЗ «ДМА».....	122
<i>Перцева Т.О., Шпонька І.С., Захаров С.В., Ханюков О.О., Кравченко О.І.</i> ЗАСТОСУВАННЯ ОБ'ЄКТИВНОГО СТРУКТУРОВАНОГО КЛІНІЧНОГО ІСПИТУ ЯК ЕТАПУ ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЇ ВИПУСКНИКІВ ДЕРЖАВНОГО ЗАКЛАДУ «ДНІПРОПЕТРОВСЬКА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ».....	123
<i>Подолок О.О., Климанська Л.А.</i> ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ ІМУНОФЕРМЕНТНОГО АНАЛІЗУ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЕТАП У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ.....	125
<i>Поляк О. Б., Михалків М. М., Мосула Л. М., Криський Л. С., Кучер Т. В.</i> УПРОВАДЖЕННЯ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ХІМІЇ.....	126
<i>Попова М. А., Носко Н. О., Суханова О. О., Мироненко Н.В., Сарканич О. В., Ганинець П. П.</i> ТЕМАТИЧНІ ОНТОЛОГІЇ – ФУНКЦІОНАЛЬНЕ ЯДРО МЕДИЧНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ.....	126
<i>Привроцька І.Б., Загричук О.М., Федонюк Л.Я.</i> ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА КАФЕДРІ МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ	127
<i>Прокопченко О.Є., Кожан О.Є., Мікаєлян Г.Р., Іванченко О.З., Мельнікова О.З., Лукіна Г.М.</i> ФОРМУВАННЯ МАТРИЦІ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ З ДИСЦИПЛІНИ «ВИЩА МАТЕМАТИКА І СТАТИСТИКА» (НАПРЯМОК ПІДГОТОВКИ МАГІСТРА, ГАЛУЗЬ ЗНАТЬ 22 «ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я», СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 226 «ФАРМАЦІЯ, ПРОМИСЛОВА ФАРМАЦІЯ»).....	128
<i>Ройко Н.В., Старченко І.І., Филенко Б.М., Проскурня С.А., Прилуцький О.К.</i> МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ, ЯК СУЧАСНА СКЛАДОВА ВИВЧЕННЯ ПАТОМОРФОЛОГІЇ	129